

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 71 0 Рс 252668 21 Рев
Бања Лука, 5.8.2022. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Виоланде Шубарић, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Даворке Делић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице С.М., из Б.Л., коју заступа Н.М., адвокат из Б.Л., против туженог З.Ф.РС, Б. Л., кога заступа Г.М., адвокат из Б.Л., ради заштите права из радног односа, вриједност спора 35.274,32 КМ, одлучујући о ревизији и о допуни ревизије тужитељице против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 Рс 252668 20 Рсж 2 од 8.4.2021. године, на сједници одржаној 5.8.2022. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија и допуна ревизије, се одбијају.

Поднесак тужитељице од 2.8.2022. године, се одбацује.

Захтјев туженог за накнаду трошкова састава одговора на ревизију у износу од 375,00 КМ, се одбија.

Образложење

Првостепененом пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 Рс 252668 19 Рс 2 од 19.6.2020. године, одбијен је тужбени захтјев тужитељице да се пониште рјешење о отказу уговора о раду туженог број ... од 14.11.2016. године и одлука Управног одбора туженог број ... од 27.12.2016. године; да се наложи туженом да тужитељицу врати на рад, на раније или на друго одговарајуће радно мјесто и да се обавезе тужени да тужитељици исплати: на име изгубљених плата за период од 16.11.2016. до 1.12.2019. године износ од 26.843,59 КМ, у појединачним мјесечним износима и са законским затезним каматама као у изреци пресуде; на име накнаде за топли оброк за период од 16.11.2016. до 1.12.2019. године, износ од 4.806,73 КМ са законском затезном каматом на појединачно наведене мјесечне износе и за периоде као у изреци пресуде; накнаде за празник 8 март, Међународни дан жена за период 2017. до 2019. године, у износу од 300,00 КМ са законском затезном каматом на појединачне годишње износе од по 100,00 КМ као у изреци пресуде; на име накнаде за вјерски празник, Божић за 2017. године у износу од 800,00 КМ са законском затезном каматом од 3.1.2017. године до исплате; на име регреса за кориштење годишњег одмора за период 2017. до 2019. године, износ од 2.524,00 КМ са законском затезном каматом на појединачно означене годишње износе и за периоде као у изреци пресуде; и да на наведене износе плата и накнада уплати одговарајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање и осигурање за случај незапослености на име тужитељице као и одговарајуће порезе Пореској управи

Републике Српске и обавезана је тужитељица да туженом накнади трошкове поступка у износу од 3.190,00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 Рс 252668 20 Рсж 2 од 8.4.2021. године, жалба тужитељице је одбијена и првостепена пресуда потврђена и одбијен је њен захтјев за накнаду трошкова састава жалбе у износу од 1.316,25 КМ.

Тужитељица ревизијом и допуном ревизије побија другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да се побијана пресуда преиначи и усвоји тужбени захтјев, уз обавезу туженог да тужитељици накнади трошкове цјелокупног поступка.

Поднеском тужитељице од 2.8.2022. године, са прилозима, насловљеним „Обавјештење суду о новонасталој ситуацији“ у овом предмету, тужитељица наводи да је у међувремену дошла у посјед документације коју жели суду предочити, везану за предметни спор.

Тужени у одговору на ревизију предлаже да уколико суд ревизију не одбаци као недозвољену, да исту одбије као неосновану и да обавезе тужитељицу на накнаду трошкова састава одговора на ревизију у износу од 375,00 КМ.

Ревизија и допуна ревизује нису основане.

Тужитељица захтјевом у тужби тражи да се пониште рјешење о отказу уговора о раду и одлука Управног одбора туженог од 27.12.2016. године ближе означене у изреци првостепене пресуде, да се наложи туженом да тужитељицу врати на раније или друго одговарајуће радно мјесто и да јој исплати изгубљене плате и накнаде, по основима, у износима и за периоде, као у изреци првостепене пресуде и да уплати одговарајуће доприносе на име тужитељице, уз накнаду трошкова поступка.

Расправљајући о овако постављеном тужбеном захтјеву првостепени суд је утврдио: да је тужитељица била запослена код туженог од 15.11.2006. године и да је од 1.11.2012. године, уговором о раду на неодређено вријеме број ... од 29.10.2012. године, распоређена на радно мјесто референт за административно техничке послове; да је 1.9.2016. године тужитељица у два наврата била у канцеларији рачуноводства којом приликом је од Н.М.В. (вањски сарадник туженог), тражила обавјештења везана за обрачун плате, а да се у другом наврату „десила ексцесна ситуација“ између тужитељице и И.В. (радник туженог), у присуству Н.М.В., којом приликом се непримјерно понашала према именованом и обома им је онемогућала да раде; да је И.В. у изјави од 2.9.2016. године (која је протоколисана код туженог под бројем ..., дана 5.9.2016. године), поднио притужбу директору туженог на понашање тужитељице, а истог дана је поднио захтјев за заштиту права, који је протоколисан код туженог под бројем ..., дана 5.9.2016. године; да је обавјештењем директора туженог број ... од 17.10.2016. године, тужитељица обавијештена о постојању разлога за отказ уговора о раду, због насилничког понашања према другом раднику туженог, које је квалификовано повредом радне обавезе прописане чланом 179. став 2. тачка 6. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, број 1/16 и 66/18, даље: ЗР); да је тужитељица доставила изјашњење директору туженог на наводе из обавјештења које је протоколисано под бројем ..., дана 8.11.2016. године; да је рјешењем директора туженог број ... од 14.11.2016. године тужитељици отказан уговор о раду због теже повреде радне обавезе дефинисане као „намјерно

онемогућавање и ометање других радника туженог да извршавају своје радне обавезе, чиме је реметила процес рада, насилничко понашање према другим радницима туженог и трећим лицима“; да је одлуком Управног одбора туженог број ... од 27.12.2016. године, одбијен захтјев тужитељице за заштиту права и потврђено је рјешење туженог о престанку радног односа тужитељици; да је финансијски вјештак Д.О. обрачунала изгубљене плате и накнаде, за период од 1.4.2017. до 30.11.2019. године, у износима назначеним у изреци првостепене пресуде; и да је тужитељица тужбу у овој правној ствари поднијела 4.1.2017. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио, да из проведених доказа произлази да је тужитељица 1.9.2016. године починила теже повреде радних обавеза, дефинисаних у тачки 2. обавјештења директора о постојању разлога за отказ уговора о раду и у члану 2. рјешења о отказу уговора о раду које су јој стављене на терет и да је тужени доказао постојање разлога за отказ уговора о раду тужитељици, па је налазећи да је побијаним рјешењем тужитељици правилно изречена дисциплинска мјера престанака радног односа, захтјев тужитељице одбио као неоснован.

Другостепени суд је прихватио чињенично утврђење и правне закључке првостепеног суда, па је жалбу тужитељице одбио и првостепену пресуду потврдио.

Одлука другостепеног суда је правилна и законита.

Чланом 179. ЗР прописани су случајеви у којима послодавац може раднику дати отказ уговор о раду. Према ставу 2. тачка 6. овог члана, отказ уговора о раду послодавац може дати раднику који својом кривицом учини тежу повреду радне обавезе „насилничко понашање према послодавцу, другим радницима и трећим лицима за вријеме рада“. На идентичан начин је ова повреда прописана одредбом члана 31. став 2. тачка 6. тада важећег Правилник о раду туженог.

Према утврђеном чињеничном стању, које сагласно одредби члана 240. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП), не може бити предмет преиспитивања у овом ревизионом поступку, тужитељица се 1.9.2016. године, у више наврата обраћала у Службу рачуноводства у којој су радили Н.М.В. и радник туженог И.В., тражећи обавјештење у вези исплате плате и о отплати кредита тужитељице предузећу Б., које податке јој је презентовала Н.М.В. до јуна 2016. године, а за преостали период је упутила да јој тражене податке провјери И. В., који је од тада обављао послове везане за тражене упите, на што је тужитељица изјавила „ништа ја вама не вјерујем“. У поновном обраћању И.В., истог дана, у вези отплате наведеног кредита именовани јој је пружио информације, а с обзиром на неповјерење тужитељице која је том приликом истакла – да се према евиденцији у предузећу од њене плате одбијају рате кредита, а да се не уплаћују даваоцу кредита (предузећу Б.) уплатнице о обуставама кредита је однио тужитељици у канцеларију. Истог дана тужитељица је тражила од именованих и одлуку о смањењу топлотог оброка и када се, након што јој је И.В. рекао да он има ту одлуку (јер одлуку није имала Н.М.В.) именованом обратила повишеним тоном, Нади је рекао да тужитељици не даје никакве податке без писменог захтјева или одобрења директора, јер да се под таквим условима не може радити, тужитељица је изнијела пријетње физичким насиљем, наводећи „мали бићеш бијен поломљене ноге и руке, откинута нога, па ћеш бити бијен својом ногом“, а на питање да ли то она њему пријети, даље је показала насилнички став наводећи „пријетим ти јасно и гласно, бијен ћеш бити, поломљен“:

Све наведено је потврдила у свом исказу, саслушана као свједок и Н.М.В., која је била присутна том догађају и има о томе непосредно сазнање и која је везано за описано поступање тужитељице истакла, да И.В. није својим понашање иницирао такво поступање, а како тужитељица током поступка, ничим битним није довела у сумњу истинитост њихових исказа, правилно су нижестепени судови судили када су те исказе узели за поуздан основ за своје одлуке о предмету овог спора.

Тужени је након сазнања за повреду радне обавезе од стране тужитељице, упутио тужитељици обавјештење о постојању разлога за отказ уговора о раду у ком јој је остављен рок од 8 дана за достављање одговора на обавјештење, чиме је поступио у складу да одредбом члана 180. став 1. и став 2. ЗР, а након достављеног изјашњења тужитељице, рјешењем директора туженог од 14.11.2016. године, тужитељици је отказан уговор о раду, које је одржано на снази поменутом одлуком Управног одбора туженог. Према томе, дисциплински поступак против тужитељице је, супротно наводима ревизије, проведен на законом прописани начин, како је правилно судио и првостепени суд, о чему је дао опширно и разложно образложење и за такву своју одлуку је дао ваљане разлоге, а то је прихватио и другостепени суд. Из наведених разлога, не стоје наводи ревизије да нижестепени судови нису дали разлоге о томе да ли је дисциплински поступак против тужитељице проведен правилно.

С обзиром да је тужитељици омогућено достављање одговора на обавјештење туженог од 17.10.2016. године, што је она учинила изјашњењем од 8.11.2016. године, чиме је испоштована процедура вођења дисциплинског поступка прописана чланом 179. став 1. и став 2. ЗР, без значаја је за правилност побијане пресуде указивање у ревизији на околност, да је тужитељица у вријеме добијања отказа била на боловању, што ни једном законском одредбом није предвиђено као сметња за вођење тог поступка.

Понашање тужитељице дана 1.9.2016. године према И.В., је по оцјени овога суда, правилно квалификовано од стране туженог као повреда прописана чланом 179. став 2. тачка 6. ЗР, како су правилном примјеном материјалног права судили и нижестепени судови. Наведена повреда, кумулира више радњи тужитељице које имају елементе теже повреде радне обавезе, међу којима је и „насилничко понашање“ које тужитељица критичног дана испољила према раднику туженог и према трећем лицу на њиховим радним мјестима. Супротно ревизионом приговору, да радње које су тужитељици стављене на терет, немају обиљежја теже повреде радне обавезе „насилничког понашања“ и да су, с тим у вези тужени и суд абитрарно примјенили закон, овај појам у грађанском, а посебно у радном праву тумачи се доста шире у односу на кривично право. Осим тога, општепозната је чињеница, да поред физичког насиља (које представља насиље на тијело и на живот, те на имовину) насилничким понашањем се сматра и вербално насиље (које се спроводи говором, као вербално малтретирање и које је честа врста насиља). И најзад, и да је основан тај приговор тужитељице, а није, како тежа повреда радне обавезе која је стављена на терет тужитељици кумулира више различитих повреда и сваком од њих појединачно се поступање тужитељице може квалификовати тежом повредом радне обавезе, нижестепени судови нису погријешили када наведени приговор тужитељице нису прихватили основаним.

Спор о дисциплинској одговорности је спор о законитости и исправности дисциплинског поступка и изрицања дисциплинске мјере. Чињенице од значаја за постојање повреде и дисциплинску одговорност утврђује дисциплински орган, а суд, оцјењујући законитост одлуке о утврђивању одговорности и изреченој дисциплинској

мјери, испитује тачност чињеница на којима је она заснована и правилност и законитостведеног дисциплинског поступка. Испитујући законитост побијаних одлука о дисциплинској одговорности тужитеља, суд утврђује истинитост чињеница које је тужени узео за чињенични основ за изрицање дисциплинске мјере престанка радног односа тужитељици и правилностведеног дисциплинског поступка.

У конкретном случају првостепени суд је то учинио, а другостепени суд прихватио, па је на основу изведених доказа закључио да су истините чињенице на темељу којих су донесене одлуке о дисциплинској одговорности тужитељице, због учињених тежих повреда радних обавеза. Узимајући у обзир тежину учињених повреда које је тужитељица починила, овај суд налази, да ове околности оправдавају доношење побијаних рјешења. Из свега наведеног произлази, да су исте законите у формално правном и материјално правном смислу, па нису основане тврдње ревизије да наведеним радњама тужитељица није починила тежу повреду дужности, за које јој је утврђен престанак радног односа и да је побијана пресуда заснована на погрешној примјени материјалног права.

Нису основани наводи ревизије да побијано рјешење тужног којим је тужитељици отказан уговора о раду није законито по свом садржају. Дисциплинска одговорност тужитељице утврђена је правоснажним рјешењем туженог од 14.11.2016. године, а из садржаја побијаних рјешења (која представљају правно јединство) произлази да исто садржи елементе прописане одредбом члана 185. став 1. ЗР. Сагласно тој одредби, рјешење о отказу уговора о раду, мора бити образложено, па како наведено рјешење у диспозитиву, између осталог, садржи опис повреда радне обавезе које су тужитељици стављене на терет и правну квалификацију повреда, а образложење садржи све потребне елементе и довољне разлоге за такву одлуку, ревизиони наводи у том правцу указују се неоснованим.

Тужитељица у допуни ревизије наводи, да је дошла до информације да је у вријеме доношења побијане пресуде „судија извјестилац била на боловању“, те да се с тим у вези обратила предсједници поступајућег другостепеног суда са захтјевом од 4.5.2021. године, о приступу информација и да се према достављеној јој информацији од стране предсједнице Окружног суда у Бањој Луци, број 011-0-Су-21-000844 од 17.5.2021. године, у свим случајевима – па и у конкретном случају, у жалбеном поступку одлука доноси у вијећу састављеном од троје судија. Ови наводи ревидентице, по налажењу овог суда, представљају ревизиони разлог који се тиче повреда одредаба парничног поступка из члана 209. став 1, у вези са одредбом члана 217. став 1. ЗПП, па имајући у виду да тужитељица исте није доказала, наведени ревизиони приговор није основан.

Како је другостепена пресуда пуномоћнику тужитељице достављена 26.4.2021. године (што произлази из доставнице о достављању исте тадашњем пуномоћнику туженог С.Р., адвокату из Б.Л., а поднеска тужитељице од 2.8.2022. године насловљен као „Обавјештење суда о новонасталој ситуацији“, за примљен истог дана код овога суда, што значи да суду није достављен у оквиру законом прописаног рока за изјављивање ревизије (који је истекао 26.5.2021. године), исти је одбачен као неблаговремен (члан 237. став 1. ЗПП).

С обзиром на разлоге садржане у образложењу ове пресуде, остали наводи ревизије нису од значаја за правилност и законитост побијане пресуде.

Из наведених разлога, а на основу одредбе члана 248. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Одбијен је захтјев туженог за накнаду трошкова састава одговора на ревизију у износу од 375,00 КМ, јер исти у смислу одредбе члана 387. став 1. ЗПП, не представља неопходну радњу у поступку која је утицала на одлуку по ревизији.

Предсједник вијећа
Виоланда Шубарић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић